

Etela RAK. P:U
JÄSEINÄN EDUSTAN
KAIVAUS

RAKENNUS P:n ETELÄSEINÄN EDUSTAN KAIVAUS KESÄKUUSSA 1969

Kaivaus suoritettiin samanaikaisesti kuin itäseinän edustan kaivaus. Seinän edustaa kaivettiin n.140cm:n leveydeltä. Seinän edusta oli jo aikaisemmin kaivettu Eerikiintornin kaivausten yhteydessä osaksi ja osaksi v. 1938/39, jollein valettiin entisen lämpökeskuksen savupiipun pohja. Seinän edusta kaivettiin nyt uudestaan, koska seinää ei oltu aikaisemmin limitetty. Kaivaus ulotettiin eteläseinän muuriin pohjatasoon saakka ja sen jälkeen seinä limitettiin.¹ Savupiipun betonista pohjaa ei purettu.²

Pihatase kaivausta aloitettaessa oli n. +81.40. Taselta n. +80.75 lähtien muurinpinta ei enää ollut tasaista, vaan muurissa oli kiviä, jotka ulkonivat tasaisesta muurista 20-29cm. On ilmeistä, että n.+80.75-80.00 tasella on alkuaan ollut pihatase tällä kehtaa. Muurin alapinta oli seinän päänsipäissä tasella +79.10, keskikohdalla +79.20 ja itäpäässä +79.00.³

Tämän kaivauksen yhteydessä avattiin P 201:n eteläseinän umpeenmuuratut kaksi ikkuna-aukkoa. Ikkunoista läntinen oli muurattu umpeen ulkopuolelta tiileillä. Tiilet olivat erittäin kevyiksi peltettuja, väriltään tummanpunaisia. Tiilimitteja: 27,5 x 7 x 13,5 , 27 x 6,5 x 13,5
28 x 6,5 x 13,5 , 28 x 7,5 x 14

1 kts. limityspiirustus, sign. 23.8/84

2 kts. valokuvat, n:et 1 ja 2, liite 1. Kts. myös Welinin ottama valokuva, sign.

3 kts. piirustus, liite 2

Umpeenmuurauksen vahvuus oli n. 1,5 tiilivarvia, paksuus yläreunassa n. 30cm, alareunassa n. 40cm. Ikkunan alapinta oli tasella +81,00 ja yläpinta tasella +81.45. Ikkunaa ei oltu helvattu, vaan ikkunan yläosassa oli kannattamassa 15 x 55cm kekeinen paasikivi. Ikkunan leveys oli n. 40cm. Tiilet olivat umpeenmuurattu kalkkilaastilla. Ikkuna oli umpeenmuurattu ilmeisesti jo varsin varhaisessa vaiheessa. Ruetsalaisessa piirustuksessa (ilm. 1730-luvulta) P 101:n eteläseinällä on merkitty kaksi ikkunaa.¹ Venäläisessä pohjassa² vuodelta 1798 P 101:n eteläseinälle on merkitty vain yksi ikkuna. Piiruksen mukaan eteläseinän läntinen ikkuna olisi umpeenmuurattu siis ennen vuotta 1798. Näistä tiedeistä sekä tiiliumppeenmuurauksesta päättelisin, että ikkuna on muurattu umpeen venäläisten aikana vuosien 1743-1798 välillä.

Eteläseinän itäisestä ikkunasta oli v. 1938/39 tehty lämpökeskuksen tuuletusaukko. Ikkuna oli muurattu umpeen yhden varvin paksuisella tiiliuurauksella. Tuuletusluukku oli tiiliumppeenmuurauksessa. Tiiliumppeenmuuraus purettiin. Ikkunan leveys ulkop. on 35cm, yläpinta tasella +81.18 ja yläpinta tasella +81.60. Ikkunassa on rautakalterit sekä saranaraudat länsipielessä.³

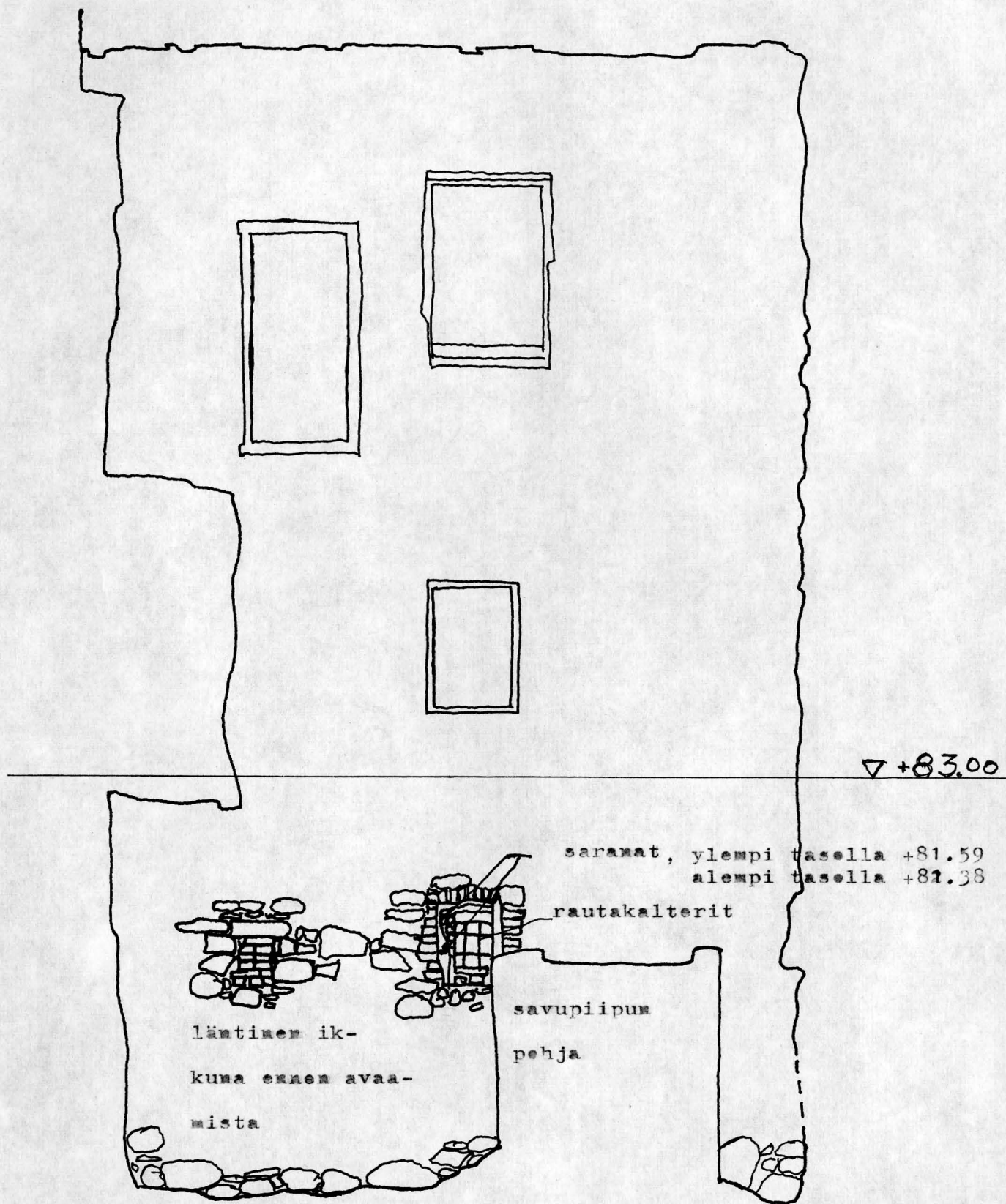
---

1 kts. ruetsal. piirr., sign. 23.15/7b

2 kts. venäl. piirr., sign. 23.1/20

3 kts. piirr., liite 2 sekä valokuvat n:ot 3, 4 ja 5, liite 1

Rakennus P:n eteläseinä, muurin alapinta sekä P 101:n eteläseinän
ikkunat. Mk 1/50

LIITE 1. VALOKUVAT RAK: P:n ETELÄSEINÄN EDUSTAN

KAIVAUKSESTA

